

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W OLSZTYNIE

Informacja sygnałna "Pod inspektorską lupą"

WYPADKI PRZY PRACY

Wypadek podczas przygotowania urządzenia do pracy

Pracę zaczęto od włączenia przecinarko-łuparki do drewna i pozostawienia jej na luzie, w celu rozgrzania oleju w układzie hydraulicznym. Poszkodowany za pomocą szlifierki kątowej, nie wyłączając maszyny, przystąpił do ostrzenia noży. Poszkodowany, aby uzyskać lepszy efekt, wszedł na stół manewrowy pomiędzy łuparką a taśmociągami podającym klocki do łupania, przekraczając strefę pracy tłoka. W początkowej fazie ostrzenia noży nogi poszkodowanego były ustawione w płaszczyźnie fotokomórki unieruchamiającej ruch tłoka łuparki. Kiedy poszkodowany zmienił swoje położenie nóg, chowając się we wnętrzu zespołu łupiącego co spowodowało opuszczenie płaszczyzny fotokomórki, maszyna samoczynnie się uruchomiła przez co poszkodowany został zmiądzony przez tłok, który spowodował liczne urazy.

W wyniku wypadku pracownik poniósł śmierć na miejscu.

Przyczyny wypadku:

- niewłaściwe zabezpieczenie czynnika materialnego przez poszkodowanego – nie wyłączenie maszyny tj. nie użycie wyłącznika zasilania;
- niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika – wejście w strefę tłoka (płyty dociskowej) podczas pracy maszyny bez upewnienia się czy nie ma niebezpieczeństwa;
- dokonywanie nieuzasadnionej czynności w miejscu niedozwolonym dla przebywania człowieka (miejsce technologiczne);
- zlekceważenie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – niezastosowanie się do obowiązujących w zakładzie zaleceń bezpieczeństwa;
- brak nadzoru nad wykonywanymi pracami.

Działania pokontrolne:

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami, inspektor pracy nałożył na pracodawcę mandat karny.

Wypadek na terenie zakładu produkującego meble

Do wypadku doszło podczas pracy przy automatycznej linii do wiercenia w płytach. Zaraz po rozpoczęciu pracy, poszkodowany próbował uruchomić maszynę. Ze względu na prawdopodobnie uszkodzony system sterowania, próba uruchomienia się nie powiodła. Przystąpiono do usunięcia awarii. Po ponownym uruchomieniu maszyny poszkodowany kontynuował obróbkę wiercenia takich elementów, które były wiercone dnia poprzedniego. Podczas pracy poszkodowany kilkakrotnie wchodził w strefę podajnika nożycowego, z którego chwytak pobierał formatki, prawdopodobnie chcąc poprawić jedną z nich.

Poszkodowany, wchodząc do strefy podajnika nożycowego wszedł w strefę ruchomego stołu transportowego, który był w pozycji dolnej. Gdy platforma stołu została podniesiona do pozycji wyjściowej, doszło do zakleszczenia głowy pracownika między półką stołu a belką konstrukcyjną.

W wyniku wypadku pracownik poniósł śmierć na miejscu.

Przyczyny wypadku:

- niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanej czynności przez poszkodowanego, w tym wypadku podczas pracy przy ruchomych częściach maszyny/urządzenia pracującego w trybie automatycznym;
- podjęcie próby pracy maszyny, pomimo że system zabezpieczeń maszyny w dniu wypadku był częściowo niesprawny;
- rażące lekceważenie zagrożenia przez poszkodowanego;
- tolerowanie przez osoby sprawujące bezpośredni nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa;
- brak skutecznego zabezpieczenia przed dostępem do strefy niebezpiecznej ruchomego stołu transportowego, pracującego w trybie automatycznym ze strefy załadowniczej;
- niedoszacowanie poziomu ryzyka związanego z pracą linii produkcyjnej.

Działania pokontrolne:

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami, inspektor pracy wydał nakaz wstrzymania eksploatacji linii wiertarskiej do czasu:

- doprowadzenia do sprawności technicznej układu blokowania z ryglowaniem drzwi usytuowanych w ogrodzeniu linii poprzez zamocowanie do drzwi (w sposób przewidziany konstrukcyjnie) trzpieni wyłączników (w kształcie "drabinki");
- skutecznego uniemożliwienia dostępu do stref niebezpiecznych maszyn linii pracujących w trybie prowadzenia zakładu lub rozładunku w załączonym trybie ręcznym.

Do Sądu karnego skierowano wnioski o ukaranie osób winnych.

“Pierwsza kontrola” nie zawsze bez sankcji karnych

Od 1 marca 2016 r. trwa program tzw. “pierwszych kontroli” Państwowej Inspekcji Pracy. Kontrole mają na celu kompleksową identyfikację nieprawidłowości w zakresie prawa pracy, w tym przepisów bhp oraz przepisów dotyczących legalności zatrudnienia, a następnie podjęcie działań instruktażowo-doradczych, służących wyeliminowaniu przez pracodawców lub przedsiębiorców stwierdzonych uchybień oraz zapewnieniu przestrzegania przedmiotowych uregulowań prawnych w przyszłości.

Instruktażowo-doradczy charakter kontroli powinien polegać na okresowym niestosowaniu sankcji karnych wobec kontrolowanego podmiotu, z wyłączeniem przypadków rażących naruszeń przepisów prawnej ochrony pracy.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- pracodawca nie przedstawił aktualnych badań okresowych pracowników;
- pracodawca niewłaściwie przechowywał dane osobowe pracowników;
- pracodawca nie uwzględnił pracownikowi do ewidencji czasu pracy czasu szkolenia wstępnego, tym samym nie wypłacił z tego tytułu wynagrodzenia;
- pracodawca nie uzgodnił z pracownikami lub ich przedstawicielami częstotliwości i czasu trwania szkolenia okresowego pracowników;
- pracodawca nie prowadził ewidencji czasu pracy zatrudnionym pracownikom, nie wykazywał liczby godzin nadliczbowych oraz liczby godzin pracy w porze nocnej, co za tym idzie nie wypłacał należnego za nie wynagrodzenia;
- pracodawca dopuszczał pracowników do pracy dwukrotnie w ciągu tej samej doby pracowniczej, tzn. nie zapewnił prawa do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego;
- pracodawca zaniżył wysokość naliczonego i wypłaconego pracownikom dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych;
- pracodawca nie naliczył i nie wypłacił pracownikom dodatków za pracę w porze nocnej;
- pracodawca nie ustalił zasad przydziału oraz rodzajów środków ochrony indywidualnej oraz nie prowadził kart ewidencjonowania przydziału ww. odzieży;
- pracodawca nie sporządził spisu stosowanych substancji niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie (brak kart charakterystyki stosowanej substancji niebezpiecznej);
- pracodawca zezwolił magazynować towar na drogach ewakuacyjnych prowadzących do wyjścia z budynku.

Działania pokontrolne:

W wyniku kontroli inspektor pracy wydał liczne decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz wystąpienie zawierające 12 wniosków. W związku z rażącym naruszeniem przepisów prawnej ochrony pracy, na pracodawcę nałożono mandat karny.

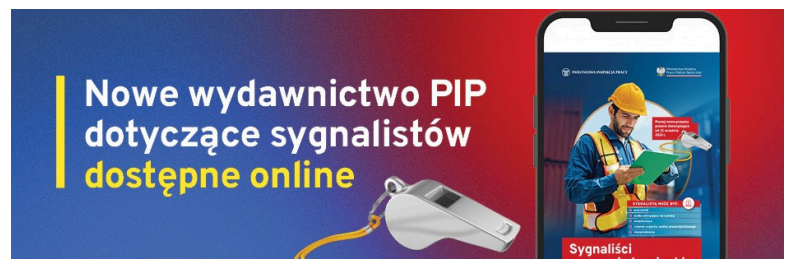
Kontrola w placówce handlowej

Stwierdzone nieprawidłowości:

- w przypadku pracownika, który jest zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, pracodawca nie określił w umowie o pracę, dopuszczalnej liczby godzin pracy ponad określony w umowie wymiar czasu pracy pracownika, których przekroczenie uprawnia go, do dodatku do wynagrodzenia;
- pracownikom nie zapewniano odpoczynków tygodniowych, a także nie zapewniono przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy;
- pracodawca nie potwierdzał na piśmie zmiany warunków umowy o pracę;
- pracodawca nie ustalił w obwieszczeniu systemów i rozkładów czasu pracy oraz okresów rozliczeniowych czasu pracy;
- pracodawca nie prowadził ewidencji czasu pracy, a także dokumentacji związanej z ubieganiem się i korzystaniem z urlopów wypoczynkowych;
- pracodawca nieterminowo odprowadzał składki na Fundusz Pracy;
- za pracę w niedzielę pracownikom nie udzielano innych dni wolnych od pracy oraz nie naliczano i nie wypłacono dodatku do wynagrodzenia, za każdą godzinę pracy w niedzielę;
- pracodawca wypłacał pracownikom ekwiwalentu pieniężnego za pranie odzieży roboczej;
- pracodawca nie prowadzi dokumentacji związanej z oceną ryzyka zawodowego;
- pracodawca dopuścił pracowników do wykonywania pracy bez szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp, tj. ogólnego i na stanowisku pracy, a także bez aktualnych badań lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do wykonywanej pracy.

Działania pokontrolne:

W wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor pracy skierował do pracodawcy wystąpienie zawierające 26 wniosków dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz nałożył na pracodawcę mandat karny.

Warto przeczytać:

<https://www.pip.gov.pl/files/126/Dla-pracownikow/1056/Sygnalisciprawaiobowiazki.pdf>

<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/928>

